

धनीयती Den. P. To wish for wealth.

धनाश्री *f.* N. of a Rāgini.

धनी (ने) यकम् Coriander seed; see धन्याक.

धनुः 1 A bow (perhaps for धनुस् q. v.). -2 N. of the प्रियङ्गु tree. -3 A measure of four *hastas*. -4 The sign Sagittarius of the zodiac. -5 An archer. -*f.* A sandy shore.

धनुस् *a.* [धन् शब्दे-उसि] Armed with a bow. -*n.* 1 A bow; धनुर्वैश्विद्वोऽपि निर्गुणः किं करिष्यति Subhāṣ. धनुष्यमोघं समधत्त बाणम् Ku. 3. 66; so इन्द्रधनुः &c. (At the end of Bahu.comp. धनुस् is changed to धन्वन्; अधिज्यधन्वा विचचार दावम् R. 2. 8). -2 A measure of length equal to four *hastas*; धनुःशतं परीणाहो प्रामे क्षेत्रान्तरं भवेत् Y. 2. 167; Ms. 8. 237. -3 An arc of a circle. -4 The sign Sagittarius of the zodiac. -5 A desert; cf. धन्वन्. -*m.* N. of Śiva. -**Comp.** -आकार *a.* (धनुराकार) bow-shaped, curved, bent. -आसनम् (धनुरासनम्) a particular mode of sitting. -कर (धनुष्कर) *a.* having or armed with a bow. (-रः) a bow-maker. -काण्डम् (धनुष्काण्डम्) a bow and arrow. -खण्डम् (धनुष्खण्डम्) part of a bow; Ms. 15. -गुणः (धनुर्गुणः) a bow-string. -ग्रहः (धनुर्ग्रहः), -ग्राहः an archer. धनुर्ग्रहवरो यस्य बाणखण्डास्त्रमृत्स्वयम् Rām. 2. 44. 20. -ग्रहम् a measure, a cubit of 27 *āṅgulas*; Māna. 2. 52. -ज्या (धनुर्ज्या) a bow-string; अनवरतधनुर्ज्यास्फालनकूरपूर्वम् Ś. 2. 4. -दुर्गम् (धनुर्दुर्गम्) a place protected by a desert; Ms. 7. 70. -द्रुमः (धनुर्द्रुमः) a bamboo. -धरः, -धृत् *m.* (धनुर्धरः &c.) 1 an archer; धनुर्मृतोऽप्यस्य दयाद्रिभावम् R. 2. 11; धनुर्धरः केसरिणं ददर्श 29; 3. 31, 38, 39; 9. 11; 12. 97; 16. 77. -2 an epithet of Viṣṇu. -3 the sign Sagittarius of the zodiac. -धारिन् (धनुर्धारिन्) *m.* an archer. -पाणि *a.* (धनुष्पाणि) armed with a bow, with a bow in hand; अहमेव धनुष्पाणियोद्धा समरमूर्धनि Rām. -मार्गः (धनुर्मार्गः) a line curved like a bow, a curve. -मासः (धनुर्मासः) The period during which the sun is in Sagittarius. -मुष्टिः (धनुर्मुष्टिः) a measure, a cubit of 26 *āṅgulas*; Māna 2. 51. -लता 1 bow. -2 Soma creeper. -वातः (धनुर्वातः) a kind of disease. -विद्या (धनुर्विद्या) the science of archery. -वृक्षः (धनुर्वृक्षः) 1 a bamboo. -2 the अश्वत्थ tree. -वेदः (धनुर्वेदः) the science of archery, one of the four *Upavedas* q. v. चतुष्पादं धनुर्वेदं वेद पञ्चविधं द्विज । रथनागाश्वपत्नीनां योर्धाश्वाश्रित्य कीर्तितम् ॥ यन्त्रमुक्तं पाणिमुक्तं मुक्तसन्धारितं तथा । अमुक्तं बाहुयुद्धं च पञ्चधा तत् प्रकीर्तितम् ॥ Agni P. -वेदिन् *m.* an epithet of Śiva. -स्तम्भः Tetanus.

धनुष्मत् *m.* An archer.

धन् *f.* A bow. -*m.* A store of grain.

धन्य *a.* [धनं लब्धा-यत्] 1 Bestowing or conferring wealth; धन्ये यशस्यं पुत्रीयमायुष्यं विजयावहम् Mb. 1. 67. Ms. 3. 106; धन्यानि शास्त्राण्यवेक्षेत 4. 19. -2 Wealthy, rich,

opulent. -3 Blessed, fortunate, lucky, happy; धन्यं जीवनमस्य मार्गसरसः Bv. 1. 16; 4. 37; धन्या केयं स्थिता ते शिरसि M. 1. 1. -4 Excellent, good, virtuous; धन्योऽसि कृतकृत्योऽसि पावितं ते कुलं त्वया । यद्विद्याबन्धमुक्त्या ब्रह्मीभवितु-मिच्छसि ॥ Vivekachūḍāmaṇi. -5 Wholesome, healthy; (इदं पायसं) प्रजाकरं गृहाण त्वं धन्यमारोग्यवर्धनम् Rām. 1. 16. 19. -**न्यः** 1 A lucky or blessed man, a fortunate being; धन्यास्तदङ्गरजसा मलिनीभवन्ति Ś. 7. 17; Bh. 1. 41; धन्यः कोऽपि न विक्रियां कलयते प्राप्ते नवे यौवने 1. 72. -2 An infidel, an atheist. -3 N. of a spell. -4 A source of wealth; धन्यानामुत्तमं दास्यं धनानामुत्तमं श्रुतम् Mb. 3. 313. 74. -**न्या** 1 A nurse. -2 Coriander. -3 Myrobalan; L. D. B. -**न्यम्** 1 Wealth, treasure. -2 Coriander. -**Comp.** -वादः 1 an expression of thanks, thanksgiving. -2 praise, applause.

धन्यमन्य *a.* Considering oneself to be blessed or fortunate.

धन्याकम् 1 A plant bearing a small pungent seed used as a condiment. -2 The seed of this plant (coriander).

धन्वम् A bow (rarely used in classical literature); धन्वान्यादुधुवस्तमाम् Śiva. B. 13. 83. -**न्वः** A desert; मरु-धन्वमतिक्रम्य Bhāg. 1. 10. 35. -**Comp.** -चर *a.* going in a desert-land; धन्वचरो न वंसगस्तृषाणः Rv. 5. 36. 1. -धिः a bow-case.

धन्वन् *m., n.* 1 A dry soil, desert, waste; एवं धन्वि चम्पकस्य सकले संहारहेतावपि Bv. 1. 31; Mb. 1. 175. 5. -2 Shore, firm land. -3 The sky. -4 A bow; किमात्मभव-धन्वना यदि सुसंयुताः कुन्तलाः Mv. 6. 9. -**Comp.** -दुर्गम् a fort inaccessible on account of a surrounding desert; cf. Ms. 7. 70.

धन्वनः Alhagi Maurorum (Mar. धमासा); Mb. 12. 155. 16. -**नम्** 1 A bow. -2 A rain-bow. -3 the sign of the zodiac Sagittarius.

धन्वन्तरम् A measure of distance or length equal to four *hastas*; cf. दण्ड; वितस्तिः स्यादतो द्वाभ्यां हस्तः स्यात् तच्चतुष्टयम् । दण्डो धन्वन्तरम्...

धन्वन्तरिः 1 N. of the physician of the gods, said to have been produced at the churning of the ocean with a cup of nectar in his hand; cf. चतुर्दशरत्न. -2 N. of the nine Ratnas at the court of Vikramāditya. -3 N. of a deity to whom oblations were offered to the North-east quarter; Ms. 3. 85. -4 N. of the sun; Mb. 3. 3. 25.

धन्विन् *a.* (-नी *f.*) [धन्वं चापोऽस्त्यस्य इति] 1 Armed with a bow. -2 Cunning, shrewd. -*m.* 1 An archer; के मम धन्विनोऽन्ये Ku. 3. 10; उत्कर्षः स च धन्विनां यदिषवः सिध्यन्ति लक्ष्ये चले Ś. 2. 5; यस्य तृणसमा बाणा यस्येधनसमं धनुः । यस्य प्राणसमा मौर्वी स धन्वी धन्विनां वरः ॥ Dhanur. 147. -2 An epithet of Arjuna. -3 Of Śiva. -4 Of Viṣṇu. -5 The sign Sagittarius of the zodiac. -**Comp.** -स्थानम् A